

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2024, č. j. 2 Az 13/2023 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 4. 2023, č. j. OAM-948/ZA-ZA11-ZA20-2022, neudělil žalobci dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), mezinárodní ochranu. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 7. 3. 2024, č. j. 2 Az 13/2023 - 28.

[2] Při posuzování věci vycházel městský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce pobýval v České republice v letech 2018 až 2020 na základě povolení k dlouhodobému pobytu na dva roky za účelem zaměstnání. Po skončení platnosti tohoto povolení se v květnu roku 2020 vrátil do Běloruska. Žalobce není členem žádné politické strany či skupiny. Po prezidentských volbách v roce 2020 se účastnil politických protestů, na jejich organizaci se však nepodílel a veřejně nikde nevystupoval. Poslední demonstrace se žalobce účastnil v březnu roku 2021. V souvislosti s účastí na protestech byl dvakrát zadržen policií. Ta jej pak na několik dní zadržela také kvůli tomu, že ve společnosti, kde pracoval, byla vyvěšena národní vlajka. Následně byl žalobce několikrát předvolán k výslechu, kde se jej policie dotazovala na to, proč nepodporuje prezidenta Lukašenko. Žádné řízení (přestupkové ani trestní) proti němu však zahájeno nebylo. V prosinci roku 2021 žalobce opět vycestoval do České republiky za účelem zaměstnání. Během svého pobytu v České republice se nijak politicky neangažoval. Dne 21. 10. 2022 podal žádost

o udělení mezinárodní ochrany. Důvodem podání žádosti byla jeho obava, že by byl povolán do armády a zapojen do bojů na Ukrajině, neboť již čtyřikrát obdržel předvolání od běloruské vojenské správy, a obava z možného postihu za nedostavení se na vojenskou správu.

[3] Městský soud k námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu uvedl, že žalovaný při rozhodování o žádosti žalobce vycházel mimo údajů sdělených přímo žalobcem také z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Bělorusku, které shromáždil v průběhu správního řízení. Z těchto informací pak žalovaný vyvodil, že nic nenásvědčuje tomu, že by se běloruská armáda měla zapojit do okupační války na Ukrajině, a dále, že předvolání, která obdržel i žalobce, běloruská vojenská správa rozesílá ve velkém množství mužům v rozhodném věku a jejich účelem je pouze prověření akceschopnosti armády. Najevo nevyšlo ani žádné konkrétní nebezpečí postihu za nedostavení se k předvolání.

[4] Dále městský soud uvedl, že dle informací shromážděných žalovaným nelze ani ve vztahu k účasti žalobce na protestech po prezidentských volbách v roce 2020 dospět k závěru, že by žalobci hrozilo pronásledování či nebezpečí vážné újmy. Vězení, mučení a další perzekuce ze strany běloruských státních orgánů hrozí především aktivním odpůrcům Lukašenkova režimu, mezi které žalobce nepatří. Od počátku roku 2021 se proti režimu v Bělorusku veřejně nevymezoval a není politicky aktivní. Z Běloruska mohl opakovaně vycestovat a neměl v této souvislosti žádné problémy, nečelil ani útlaku ze strany státních orgánů.

[5] Podle městského soudu tedy žalovaný pro své rozhodnutí opatřil dostatek relevantních podkladů a na jejich základě dospěl ke správnému závěru, že v případě žalobce nebyl naplněn důvod pro udělení mezinárodní ochrany ani doplňkové ochrany podle zákona o azylu.

[6] Kasační stížnost podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). K otázce přijatelnosti kasační stížnosti se v ní výslovně nevyjadřuje.

[7] Stěžovatel považuje napadený rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Městský soud se podle stěžovatele řádným způsobem „nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu“, naopak je zlehčoval a částečně ignoroval.

[8] Dále stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku, kterou spatřuje v „ignorování skutkových okolností případu, když jsou objektivně dány důvody a splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany“. Tvrdí, že v předcházejícím řízení jasně prezentoval obavy z návratu do Běloruska, a to s ohledem na fakt, že tam v současné době panuje diktátorský a nedemokratický režim. V případě jeho návratu proto nelze vyloučit, že by mu hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem a odkazuje na své rozhodnutí.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud předně považuje za nezbytné zdůraznit, že kasační stížnost se pohybuje na samé hranici projednatelnosti. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. městského) soudu (§ 102 s. ř. s.), a proto důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003 - 73; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Argumentace stěžovatele však obsahuje jen velmi stručně formulované výtky vůči rozsudku městského soudu, které téměř hraničí s prostým nesouhlasem.

[11] Dříve, než může Nejvyšší správní soud věcně posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí posoudit otázku její **přijatelnosti**. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, *že jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[12] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech (zde ve věci mezinárodní ochrany) je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 zakládala zásadní pochybení krajského (zde městského) soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] Jak uvedeno výše, stěžovatel se výslovně k přijatelnosti kasační stížnosti nevyjádřil. Namítá nicméně nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu (byť jen obecně), což (pokud by tato námitka byla důvodná) by byla tak závažná vada, že by vždy představovala důvod přijatelnosti.

[14] Nejvyšší správní soud však tuto námitku shledal nedůvodnou. Rozsudek městského soudu je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný. V této souvislosti Nejvyšší správní soud podotýká, že podstatná část žaloby se týkala tvrzení, že stěžovatel je homosexuál a obav s tím spojených v důsledku špatného zacházení se sexuálními menšinami v Bělorusku. Tuto námitku však vzal stěžovatel na jednání zpět, jelikož došlo k nedorozumění mezi ním a jeho právním zástupcem a stěžovatel není homosexuál. Jedinou zbývající žalobní námitkou tak byla obecně formulovaná námitka nedostatečného zjištění skutkového stavu, se kterou se městský soud přesvědčivě vypořádal.

[15] Stěžovatel nepřezkoumatelnost spatřuje v tom, že se městský soud nevypořádal se všemi důvody žádosti o mezinárodní ochranu. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že předmětem přezkumu městského soudu nebyla stěžovatelova žádost, nýbrž rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního

orgánu je ovládáno dispoziční zásadou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 – 40, č. 113/2004 Sb. NSS). To se projevuje mimo jiné tím, že soud je povinen přezkoumat napadené rozhodnutí zásadně jen v mezích uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 – 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, a ze dne 18. 2. 2020, č. j. 10 As 156/2018 – 110, č. 4007/2020 Sb. NSS). Bylo tedy na stěžovateli, aby v žalobě uvedl konkrétní důvody, pro které rozhodnutí žalovaného napadal. Jediná žalobní námitka ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany se týkala jeho sexuální orientace a tuto námitku vzal později zpět. Zbylá tvrzení v žalobě se vztahovala k námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu. Městský soud proto nebyl povinen se věcně zabývat naplněním jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.

[16] Nejvyšší správní soud v projednávané věci rovněž nenalezl žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by se měl vyjádřit za účelem sjednocování judikatury. V posouzení věci městským soudem pak zdejší soud neshledal ani žádné zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Obdobnými případy jako v nyní projednávané věci se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Konkrétně pak v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, zdejší soud uvedl, že pokud je určitý stát považován z hlediska dodržování lidských práv za problematickou zemi, neznamená to nutně, že kterýkoli občan takovéto země je tomuto negativnímu vlivu přímo či zprostředkovaně vystaven. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu, či původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritativním režimem, tedy nejsou samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Tyto závěry Nejvyšší správní soud opakovaně vztahuje i na situaci v Bělorusku (srov. např. usnesení ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 298/2022 - 41, ze dne 2. 5. 2024, č. j. 6 Azs 363/2023 - 31, nebo ze dne 30. 5. 2024, č. j. 9 Azs 128/2024 - 35).

[17] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro **nepřijatelnost** odmítl.

[18] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud nepřiznal náhradu nákladů tohoto řízení žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. září 2024

JUDr. Tomáš Rychlý

pokračování

předseda senátu